

SIAMTU CHU CHIBAIBÛK RAWH U

CHÂNGVAWN: “Hei hi chaw ngheina ka duhzâwng chu a ni lâwm ni? Nghâwngkawh hruite hlihsak leh, hnehchhiah-ho chhuahtîr leh, nghâwngkawh hruite hlihsak leh, hnehchhiah ho chhuahtîr leh, nghâwngkawh tin rêng tihthlihsak hi. Mahni châw mi rilţâmte hnêna sem leh, rethei hnawhchuah-ho mahni ina hruai hi a ni lâwm ni? Mi saruak hmuha puan vawm leh, mahni tîsa ang pû laka bihrûk loh hi a ni lâwm ni?” (*Isaia 58:6, 7, NKJV*).

SABBATH CHAWHNÛ

AUGUST 3

Chhiar Tûr: *Deuteronomi 10:17–22; Sârn 115:1–8; 101:1; Isaia 1:10–17; 58; Marka 12:38–40.*

THUTHLUNG Hlui zâwlneite thuziak han chhiar thuâk thuâk hian mi rethei leh hnehchhiah tuârte chung a dik lo taka tihna a engto zia kan hmu nghâl a. An chhehvêl hnamte zînga thil tih an chîn tak mai (*ên tûr: Amosa 1 leh 2*) an hmuhin, zâwlneite leh âi an awhsak thîn Pathian chuan an ngaihtheih loh thû an âuchhuahpui thîn a. Chû chauh ni lo vin, chunglam malsâwmsakna dawngtu, Pathian mîte zînga bawhchhiatnate hmûin, lungngai leh thinrim takin an âuchhuahpui a. An chanchin leh Pathian-pêk dânte nêrn, hêng mîte hian hre Chiang leh zual tûr chu an ni a. Mahse vânduai thlâk takin, chutiang chu a ni ngai sî lo, an dinhmun leh thilthleng duhawm lo takte chu zâwlnei hian sawi tûr a ngah hlê mai.

Thil hriat tui puiawm tak pakhat chu, Thuthlung Hlui lama rêldikna leh hleihneihna chungchânga thusawi lâk tak takte hi, chibaibûkna chungchâng sawinaa sawi tel a ni tlat mai hi a ni. Chibaibûkna dik chu sâkhaw biakna hmuna thil thleng ngawt hi a ni lo tih kan la hmu dâwn a. Mi dangte thatna tûr ngaihtuah a a taka nunpuina leh, hnehchhiah leh endawng tuârte châwikân dân kawng zawngpui hi chibaibûkna dik a ni tho bawk.

SUNDAY

AUGUST 4

Milem Biakna leh Hnehchhiahna

Pathianin Aigupta aţanga Israel mîte a hruai chhuah hnû lawk khân, Sinai Tlângah rawn hmûin, Thupêk Sâwm chu zia kin a pê a, chutah chuan pathian dangte chibaibûk leh milim siam khapnate pawh a tel a (*Exodus 20:2–6*). Chû chu mipuiten thupêk an nih ang zêla awmin, A mîte awm dân tûr ang tak chuan an nung ang tia intiamin an chhâng lêt a (*Exodus 24:1–13*).

Mahse, chawlhkâr ruk dâwn Mosia chu tlânga a thang bo tâkah khân, mipuiten a chinchâng an hre ta lo va. Mipui pâwngpawrh nawrna avângin Aaronan rangkachak bâwngno lim a chhûnsak a, mipuiten a hmâah inthâwinate an hlân a; chumi hnû chuan “ei leh in tûrin an ţhu khâwm a, nawmsip bâwl tûrin an tho leh a” (*Exodus 32:6*, NIV). Pathian hawisan a, milim chibai an bûk leh nghâl mai chu, LALPA leh Mosian chû chu an ngaithei lo êm êm a—Mosiâ sawipuina zârah Israelte chu tihboral an ni ta lo hrâm a ni (*Exodus 32:30–34*).

Pathian mîten milem be tûra thlêmna an hmachhawn deuh fo mai a. Israel lalte leh Juda lalte chanchinah milem biakna hi a lo lang deuh zut a, an lalte chuan mipuite chu hêng pathiante biakna chimawm tak lamah an hruai fo ţhîn a ni. Chutiang milem biakna aţanga Pathian biakna lama hawi kîr leh tûrin zâwlneiten kohna an siam châmchî a. Harhtharna leh siamthatna nei tûra

koh zîngah, an zînga rethei te, tlachham leh ÷anpuitu nei lote ngaihsak ÷ha tûra kohna pawh a tel ÷hîn a ni.

Sâm 115:1–8 chhiar la. A ziaktu hian eng thil pawimawh tak nge a sawi?

Mihringte hian chibai kan bûk leh thupuia kan neite ang nih kan âwn ÷hîn a. Chuvâng chuan, Pathian mîten dikna Pathian chibaibûk an hawisan a, an chhehvêl hnamte pahtian suâkte lam an hawi a, an tihdânte tih an chîn vê phawt chuan, mi dangte ngaihsak leh dik taka tih chu an hlamchhiah tiâl tiâl mai ang. Mipuiten pathian dangte an thlan chuan, an rilru sùkthlêkte pawh nasa takin a lo danglam a, mi dangte an en dânte pawh a dang vek a. LALPÂ chungah rinawm tlat zêl chu ni se, an zînga tlachhamte A engtona chu an ÷awmpui vê ngêi ang.

Chibai kan bûk chu kan lo ang deuh deuh ÷hîn tihah hian châm rih lawk la. Engtin nge chutiang chu kan tûnlai khawvêlah hian kan hmuh le?

THAWHTANNÎ
Chibaibûk Chhan Tûr

AUGUST 5

Bible pum puiah hian, Pathian mîte chu Amah chibai bûk tûra tih an ni ÷hîn a, chutiang kan tih chhan tûrte pawh sawi lan a ni fo bawk. Pathian chu A nihna te, A thil tih tâkte leh A nihnate avânga chibaibûk tûra hrilh kan ni. Chûng zîngah chuan A ÷hatna te, a dikna te leh a zahngaihna te a tel a. Pathian chu eng ang nge a nih te, kan tâna thil min tihsak (a bîkin Kristan kraws-a min tihsak kha) tâk te, tihsak min la tiâm te hriat nawntîr kan nih hian, tû mah hian Pathian fak leh chibaibûk loh chhan tûr kan nei ngang lo!

Chhiar tûr: Deuteronomi 10:17–22; Sâm 101:1; 146:5–10; Isaia 5:16, 61:11. Hêng châ ngahte hian Pathian chibai kan bûk leh fak chhan tûr chu eng nge ni a sawi? _____

Chung thilte avânga Pathian fak tih chu Pathian mîte tân thil thar a ni lo. An tâna Pathian lo chêtna avângin bâwih-chhuak hlim Israelten thahnemngai takin Pathian chibai an bûk a. Entîr nân, Aigupta ram ațanga hruai chhuah a, Tuipui Sen an kân tâkah khân, Mosia leh Miriami-te khân hmâ hruaiin mipuiten an hmuh zawh tâk chiah anga chhanchhuah an nih tâkna chung a Pathian fakna hlâ an sa ruâl a (*Exodus 15*).

Pathian rêldikna leh zahngaihna, khâng hunte a lo thleng kha theihngihl liam mai tûr a ni lo. Mipuiten chûng thû chu an hriat reng a, an sawi chhuah leh thîn chuan, khânga Pathian lo chêtna leh rêldikna chu, chhuan lo awm zêlah pawh Amah chibaibûk tûra tiphûrtu a ni zui zêl ang. Chutianga sawi nawn leh Pathian chibaibûk entîrna pakhat chu, *Deuteronomi 10:17–22*-ah a chuâng a ni.

Pathian rêldikna hi, Amâ nihna tak leh, A mîze laipui a ni. “Pathian chuan suaksual takin a ti lul lo vang a, Engkimtitheia chuan a rêl sual hek lo vang” (*Joba 34:12*, NIV). Pathian chu a dik a, dik taka ro rêl thîn a ni a—chû chu Amah kan fak leh chibaibûk chhan tûr chu a ni.

Pahnihna, Pathian rêldikna chu Amâ diknaah leh A mîte tâna fel taka a chêtinnaah te, rethei leh hnehchhiah tuârte tâna thil a tihnaahte hmuh a ni thîn. A dikna chu A nungchang târlanna mai pawh a ni lo. Bible chuan, Pathian chu “tlachhamte âu thâwm ngaihtlatu” (*Joba 34:28*, NIV) tiin a sawi a; khawvêla hluâr tak thil dik lo tihte dik taka ti tûra phûr leh vei êm êmtu a ni. Hei hi rorêlna hnuhnungah a taka thlentîr niin, khawvêl siam tharah a lo la famkim ang.

Hmânlai Israelte khân LALPA fak chhan tûr an nei a nih chuan, keini Kraws hnu lama mîte phehi hi chuan kan nei nasa lehzualin, Amah fak chhan tûr kan nei nasa zâwk fê dâwn lo’ m ni? _____

Sâkhuaanaa Inhnuaiichhiahnate

Israel leh Juda lalram hun a kal tluân lai khân, mipuite chu tempulah lo kalin Pathian chibai an bûk thîn a. Chutichung pawhin, an chibaibûknaah khân an chhehvêl hnamte milem biakna leh sâkhaw kalpui dân a rawn inzep lût vê tlat mai a ni. Zâwlneite sawi dânin, sâkhaw thila theihtâwp chhuaha an beihnate pawh chu, an nî tin nuna sualna bei nghet rawh nuai bo tûrin a tha tâwk lo. An chibaibûkna thiltih vêl hmangin theih tâwp han chhuahin, fakna hlâ an saka an rimâwi tum te chuan rethei leh hnehchhiah tuârte mangang âu thâwm chu a hliah zo chuâng lo.

Amosa chuan a hunlaia mîte chu “tlachhamte rap bet a, ram mi rethei nuai bo duhtûte” (*Amosa 8:4*, NIV) tiin a sawi. Chûng mîte a hmuh dân chuan, an sâkhaw puithûna thilte hlen thuai thuai a, an thil zawrhna hmun te hawn a, hlemhlê taka an sumdâwnna te kalpui leh hlân nghâkhlel êm êm, “tangkaruaa mirethei lei a, mi tlachhamte chu pheikhawk bun khata lei a,” (*Amosa 8:6*, NIV) tumtûte an ni.

Chhiar tûr: *Isaia 1:10–17; Amosa 5:21–24; Mika 6:6–8.*
Khâng sâkhaw mîte hnênah khân an sâkhaw biakna chungchâng eng nge LALPAN a hriih?

A zâwlneite hmangin, Pathianin thu dêngkhâwng takte a sawitîr a, chû chu an zînga hrehawm leh hnehchhiah tuârte ang lo taka Amah zawmna nei lo sâkhua leh chbaibûkna A ngaihsân lohzia lantîr nân a ni. Pathianin an chibaibûkna chu a hnê, a ‘huâ,’ a ‘hmusit’ tih thû *Amosa 5:21–24*-ah (NIV) kan chhiar a. An inkhâwmpuite pawh chu, ‘rimchhia’ mai niin, an thil hlante leh rimâwite pawh eng mah lo mai a ni.

Mika 6-ah hial thil sawi chho zêlin, Pathian chibaibûkna dik leh inhmeh ber neih theih dân tûr chu innuihzat rawngkai lek lekin a sawi a. Zâwlnei hian hâlral inthâwinate hlan, chutah inthâwina tipung zêl a “berâm sâng tam tak bâkah, olive hriak lui sîng khat” (*Mika 6:7*, NIV) hlan te a sawi ta deuh deuh a, hei hi thil

namai lo tak, awm ngai lo ni êm sî lo, Pathian duhsakna leh ngaihdamna chang tûra fatîr hlanna chu a kâwk a ni.

A tâwpah erawh chuan, an LALPÂ thil phût zâwk tak chu “Dik taka tih leh zahngaihna ngainat leh i Pathian nêna thuhnuairawlh taka lên dun,” (*Mika 6:8*, NIV) a ni.

Kan kiang vêla mîte mamawh phuhrûksak âia sâkhaw thil leh serh leh sâng ngaih pawimawh zâwk châng i nei tawh ngai em? Chuta ƣang chuan eng nge i zir chhuah?

NILÂNÎ

AUGUST 7

Chibaibûk Dân Kawng

Chibaibûkna leh rêl dikna inkûngkaih dân an sawi fiahnaah, zâwlnuiten rahbi dang chuan kâipui tumin an bei a: chû chu retheite leh hnehchhiah tuârte ngaihsaka chhawmdâwlin, tlachhamte ƣanpui hi chibaibûkna thil pawimawh tak a ni. *Isaia 58* hi Chiang taka chutiang sawi zawmtu bung chu a ni.

***Isaia 58* chhiar la. Hê bung tîr lama târlan Pathian leh a mîte inkârah inlaichînnah hian eng thil kal dik lo nge awm?**

A hmâa kan hmuh tâk ang khân, hê sawisêlna hi sâkhuana thila phûr takte hnêna sawi a ni a. ƣahnemngai taka Pathian zawng angin an lang a, chû chu a nihna tak a ni sî lo. Chuvang chuan Pathianin an chibaibûk dân thlâk a, Amâ rawngbâwl dân kawng dang zawng tûrin a ti a. Amah chibai an bûk dân tûr A thlansak dâwn a nih chuan, “Dik lo taka tihna khâidiak hlihsak leh, hnehchhiahho chhuahtîr leh, nghâwngkawh hruite hlihsak leh, hnehchhiahho chhuahtîr leh, nghâwngkawh tin rêng tihthlihsak” (*Isaia 58:6*, NIV) tûr a ni ang. Rilƣamte hnêna eitûrte pên, in nei lote chênna siamsak leh, tlachhamte ƣanpui a ni.

Chutiang thilte tih chauh chu chibaibûk dân awm chhun a ni chu a ti lo; mahse, Pathianin chibaibûkna atân ti tûrin a ti sî a—chû

chu chibaibûknaa thil tih phung rênga mîten an neih thenkhatte âi chuan a thlanawm zâwk a ni. Chutiang a nih avâng chuan, chibaibûkna hi chhûnglam thil ngawt thupuia neihna ni lo vin, Pathian chibaibûktûte chheh vêla mîte tâna malsâwmna thlen pawh a ni tho bawk. “Sâkhuana thiltum dik tak chu, sual phurrit laka mîte chhuahtîr a, hnehchhiahna leh mi dangte ngaihtueih lohna nuai bo leh, dikna te, zalênna te leh remna thlentîr a ni.”— *The SDA Bible Commentary*, vol. 4, p. 306.

Isaia 58:8–12-ah, Pathianin chutiang chibakbûkna ang chí tâna malsâwmna thlen a tiam a. Pathianin sawi a tum tak chu, mîten mahni inngaihtuah tlêm zâwka an chêt chuan, Pathianin thawhpuiin, anmahni hmangin damna leh dinthar lehna a thlentîr dâwn a ni.

Hê bung hian Sabbath serh kawnga ‘lâwmawm’ tihna nêh, thinlung thara chibaibûkna neih a sawi zawm hi thil ngaihnawm tak a ni. Rawngbâwlna leh Sabbath inkâra inzawmna nghehzia thil thenkhat chu kan ngaihtuah tel tawh a; mahse, hêng chângte hian an chibaibûkna phûr tharpui a, Pathian malsâwmna hmuchhuak thar tûra kohnaah hêng thilte tih hi a sawi tel a ni. Hêng chângte hi Ellen G. White-in hetiang hian a sawi zâu, “LALPÂ Sabbath vawngtûte chungah zahngaihna leh mîte thatna tûr tihsakna hnâ hlen tûra mawhphurhna nghah a ni” tiin.— *Welfare Ministry*, p. 121.

NINGÂNI

AUGUST 8

Zahngaihna leh Rinawmna

Hê leia a awm laia “mi sualte” chawhlui a kîlpui vânga amah sawisêltûte a chhânaah, Isuan zâwlnei Hosea thusawi “Inthâwina duh lo vin, zahngaihna ka duh e,” (*Matthaia 9:13*, NIV, quoting *Hosea 6:6*) tih sawi chhâwngin, an lehkhâbûte kêu va, Pathianin a tum tak chu eng nge ni tih hmuchhuak tûrin a hrihl hlawm a.

Isua kha mîte ngaihsak leh rawngbâwlsak nunin a nung tih kan la hmu zui zêl ang. Mi dangte nêna an intawhnaah te, tidam tûra thilmak a tihnaah te leh, a tehkhin thu sawi tam taka târlan angin, chutianga nun chu Pathian hnêna inhlanna nunpui dân tha ber a ni.

Sâkhaw hruaitûte kha amah sawisêl nasa ber bertûte niin, ani pawhin a zilh hau nasat ber berte an ni vê bawk. Isaia hun laia sâkhaw hruaitûte ang khân, an sâkhaw thil kalpuite avâng chuan Pathian nêna inlaichînna bîk nei tâah an inngai a; chutihlaiin, nawm mâka retheite chhawr a, tlachhamte hlamchhiahtûte an ni tlat mai. An chêt dân leh an chibaibûk dân chu a inkalh a, an vervêkna Isuan a khaknaah pawh a dîm vak lêm lo rêng a ni.

***Marka 12:38–40* chhiar la. Isuan anni chu ‘hmeithai sum ei’ tia a sawi hi sawi âwm a ni em, nge, chû chu Isuâ sawi tum tak a ni em? Engtin neg ‘chûngho chuan thiam loh an chang nasa lehzual ang’ a tih chhan i sawi fiah ang?**

Sâkhaw mîte tâna Isuâ thusawi thin tiñhâwng ber ni tûr chu *Matthaia 23*-ah a chuâng a. Isuan an sâkhuana chuan dinhmun hnuaihninga dingte a ãnpui lo a ti ngawt a ni lo va, chutiang sâkhuana chuan an phurrit a belhchhahsak zâwk hialin a sawi a ni. An thiltihin emaw, eng emaw châng chuan ngaihsak loh leh chêt lohna hmangin “Vân ram kawng chu mîte in khârsak sî thîn” (*Matthaia 23:13*, NIV) tiin Isuan a sawi.

A hmâ kum za eng emawtia zâwlneite thusawi sawi chhâwngin, Isuan khûn khân taka sâkhuana an kalpui leh an hlâwkpuina tûr zâwnga fel lo taka thil an tih inkâr chu sawiin, “Nangni lehkhaziaktu leh Farisai vervêkte u, in chung a pik ê! Pudina te, mohuri te, zira te chu sâwmah pakhat in pe thîn a, dân thu pawimawh zâwk–felna te, khawngaihna te, rinawmna te chu–in ngaihtah sî thîn; nimahsela, chûng chu asîn in tih tûr ni, a dangte chu tih thulh chuâng lovin,” (*Matthaia 23:23*, NIV) a tih khum a. Isuan rang takin sâkhaw biakna serh leh sâng thilte hi an pawimawh vê tho tih a sawi nghâl thuai a; mahse, mi dangte chung a ãthat chhuahna luahlântu chu a ni tûr a ni lo.

Engtin nge thutak hriat leh neih mai hi a tâwk tihna thang chu kan pumpelh theih ang?

ZIR ZÂUNA: Chhiar tûr: Ellen G. White lehkhabu, *Chatuan Nghahfâk*-a “Farisaite Chung A Pik E,” pp. 681–695.

“Pathian anna leh ngaihsakna dik nun chhuahpui tûra zâwlneiin a ngenna hi, kum za tam tak kal taa Israelte hnêna ngenna bawk kha a ni. . . . Hêng thu râwnte hi, zahngaihna theihngihl a, lan dân mawi satliah ringawta lungâwi tâwkna dinhmun hlauhawm taka awmte hnênah, Jehova chhiahhlawhten, an lo pe fo tawh thîn a ni.”—Ellen G. White, *Zâwlneite leh Lalte*, pp. 282, 283.

“Kan mîte chu Isaia bung sawmnga-pariatna kawhhmuh tûra tih ka ni a. Hê bung hi fimkhur taka chhiarin, kohhrana phûrna nun thlen tûr rawngbâwlna pêng hrang hrangte chu hriatthiam tum rawh u. Chanchin tha hnâ chu kan tha thawhna leh thilphalna hmangin kan kalpui zêl tûr a ni. Hrehawm tuâr tanpui ngâi i hmuh hunin, an hnênah pe rawh. Riltâm hrâipuâr ngai i hmuhin, hrâipuâr rawh. Chutiang tihna hmang chuan Kristâ rawngbâwlna chu i chhunzawm a ni ang. Hotupâ hna thianghlim kha mîte thatna tûra thawh a ni. Chutianga tel tûr chuan hmun tina kan mîte hi fuih phûr ni teh se.”—Ellen G. White, *Welfare Ministry*, p. 29.

ZAWHNA SAWI HO TÛR:

- ❶ Chibaibûkna thiltih atâna ‘dikna leh zahngaihna ngainat’ lam i ngaihtuah tawh ngai em? Engtin nge hei hian mi dangte ngaihsak lama i ngaih dân a sawhsawntîr ang che? Chibaibûkna i ngaih dân engtin nge a thlâksak ang che?
- ❷ Engtin nge kan Kristian nunah, kohhranah leh mimal nunah pawh “dân thûa thil pawimawh zâwkte” (*Matthaia 23:23, NIV*) hlamchhiahna lakah kan invên theih ang? “Thosî thli fâia sanghâwngsei dawlh” (*Matthaia 23:24, NIV*) ang chî nun tawng entîrna pêk theih i nei em?
- ❸ Engati nge vervêkna hi suala ngaih a nih? Thil tha ti vê anga lan tum tal chu a tha zâwk lo’ m ni?

⊕ **Engtin nge Pathianin rethei leh tlachhamte a veizia, zâwlneite hmanga lo lang hian, i khawvêl thlîr dân a thlâk danglam? Zâwlnei mit leh bengin in tuâlchhông vêl chanchina lo lang kha thlîrin, ngaithla ta lang, engtin nge a lo danglam ang?**

KHÂIKHÂWMNA: Zâwlneiten rama sualna an engto laiin, mahnî ngaih dân anga Pathian chibaibûktûten thil ̣ha lo an tihte an ngaimawh thîn. Zâwlneite leh Isua ngaih dân pawhin, chi baibûkna leh dik lo taka tihna chu inrem lo tak niin, chutiang sâkhuana chu vekvêkna a ni. Pathian chibaibûkna dik, Pathian lawmzâwng chu hnehchhiahna do leh rethei leh tlachhamte ngaihsak hi a ni.